

מעדותה של יהודית הרשקוביץ על החיים באושוויץ

ש. כשאתן נמצאות שם, חוץ מאפלים [מסדרים], מה קורה לכן במשך היום, מה אתן עושות?

איפה אתן נמצאות?

ת. שום דבר, בחצר...

ש. מוציאים אתכן החוצה?

ת. מוציאים אותנו החוצה בין הבלוקים, מחפשים קצת צל, היו כאלה שהיו מועסקות לבחור את הבגדים שהביאו, הגענו עם מזוודות לאושוויץ, ואת המזוודות לקחו מאתנו, אז היו בנות שהיו מועסקות בזה שאת הבגדים האלה, אני לא יודעת מה עשו איתם, שלחו לגרמניה, וכל מיני דברים הם שמו לחוד. מה שאני זוכרת, תמיד לפנות בוקר היה מאוד קר שם, אבל כדי שאני אוכל לדבר עם אחותי, היינו מדברות בינינו ללכת לדבר לפנות בוקר, לפני שמוציאים מהבלוקים לספירה, בוקר אחד בקור אני הולכת, ובאה עגלת-יד עם כמה בנות, ועל ה... היו שמיכות, הבנות האלה עבדו במיון את הדברים האלה מה שהביאו...

ש. במיון בגדים.

ת. במיון בגדים, כן. ואחת זורקת לי שמיכה ואומרת לי "תיקחי את זה ותרוצי", אומרת לי בהונגריה, ועשיתי כמו שהיא אמרה, באותו יום ישבתי, שתי בנות שאני הכרתי מהכפר שלי שהן היו תופרות, גזרו לי את זה, גזרו לי מעיל כזה מהשמיכה הזו, זו הייתה שמיכה משובצת, ונתנו לי חוט, חוטים נדמה לי שהוצאתי מהשמיכה הזו, שאני אתפור בלי מחט. ואני יושבת כל היום בעצם על יד הבלוק ותופרת ותופרת, אבל הן עזרו לי, הן עשו לי גזרה ואמרו לי איפה לתפור, ובערב אני רוצה לזרוק את זה לאחותי, ואני רואה בלוק-שפהרר, אני מחכה מחכה ש...

ש. מה זה בלוק-שפהרר?

ת. אסור להתפזר.

ש. עוצר?

ת. משהו כזה, כן. אחרי האפל, איך את קוראת לאפל?

ש. מסדרים, מסדרי מניה.

ת. אחרי המסדר להיכנס לחדר, לבלוק, ובבלוק... ופתחו את הבלוק מקדימה ומאחורה. אחותי היתה באותו הבלוק ב-21 איפה שאני הייתי, ואני רוצה לזרוק לה את המעיל הזה והיא איננה כבר, כמעט כולן נכנסו, ואסור היה לגשת...., ופתאום אני רואה בנות שאני הכרתי אותן, וזרקתי להן, זה ארבע אחיות, וביקשתי מהן לתת את זה לאחותי, אחר-כך אני חזרתי ואני כל הלילה לא ישנתי, מה יהיה אם הן לא יתנו את זה לאחותי ואני זרקתי להן? הרי הן

ארבע אחיות והקטנה שם גם-כן קר לה וצריכה, ושם כל אחת הייתה בשביל עצמה. אז בבוקר, כשאחותי מופיעה, אני רואה עליה את ה...

ש. השכמייה הזאת.

ת. כן, את אני לא יודעת איך לקרוא לזה, מה שעשיתי מהשמיכה. זה רציתי לספר, שזה לא נכון שהיו כולם בלתי-אנושיים, כן הייתה אנושיות, זו הייתה אנושיות שאני נתתי אמון בהן והן לא בגדו בי. והבחורה הזאת שראתה אותי לפנות-בוקר הולכת ללא של, ללא שום-דבר, לא יכולה לתת לי, רק היא הורידה "תתפסי ותרוצי עם זה". היו גם צעקות והיו מריבות שם, בדרך-כלל התרחקתי מאלה שצעקנים ורבים.

מקור: ארכיון יד ושם 6149 – O.3.